

2022 i Beskæftigelsen

1. Indledning

I denne statistik belyses beskæftigelsen på det grønlandske arbejdsmarked. Den grønlandske beskæftigelsesstatistik er en statusopgørelse over, hvor mange personer der er beskæftiget pr. måned i løbet af et år.

Beskæftigelsesstatistikken udarbejdes på baggrund af alle fastboende borgere i Grønland, der primo måneden er fyldt 15 år.

Den grønlandske beskæftigelsesstatistik udarbejdes så vidt muligt i henhold til retningslinjerne beskrevet af The International Labour Organisation (ILO), der er den internationale arbejdsorganisation under FN. Beskrivelse af ILOs definition af beskæftigelse samt retningslinjer findes i afsnit 4.1.

Publikationen er opdelt i tre kapitler, der kan læses samlet eller hver for sig. I kapitel 2 præsenteres de centrale opgørelser fra beskæftigelsesregistret. Med fokus på såvel geografi som demografi giver analyserne i dette kapitel et bredt indblik i beskæftigelsesforholdet på det grønlandske arbejdsmarked.

Kildematerialet samt øvrigt datamateriale bag statistikken gennemgås i kapitel 3, mens retningslinjer, definition af beskæftigelse, metodebeskrivelse, fejlkilder m.m. gennemgås i kapitel 4.

Detaljerede elektroniske oplysninger om den grønlandske beskæftigelse gennem perioden 2016-2022 findes i Grønlands Statistikbank på hjemmesiden bank.stat.gl. Ved hjælp af Statistikbanken er det muligt at skræddersy tabeller ved at kombinere forskellige variable såsom alder, køn, bosted, fødested og uddannelsesniveau.

Revisioner i denne publikation

Denne publikation indeholder ingen revisioner i forhold til den seneste publikation.

Beskæftigelsen i hovedtræk

2. Beskæftigelsen i hovedtræk

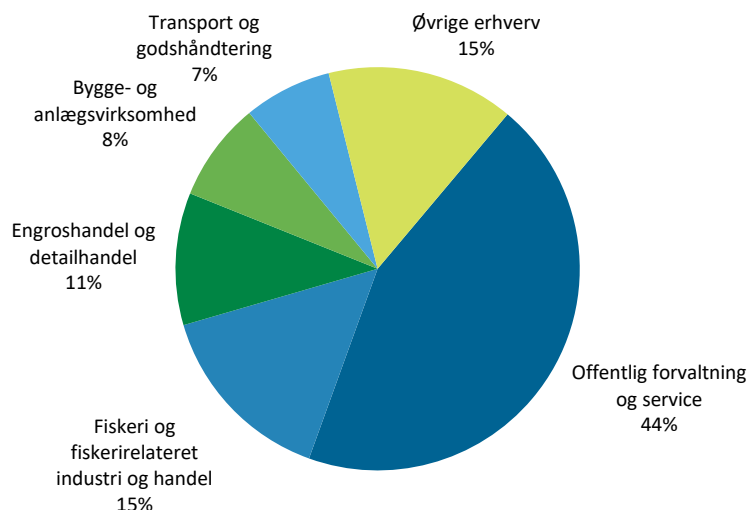
I det følgende kigges der nærmere på hovedbeskæftigelsen blandt fastboende borgere i Grønland. Hovedbeskæftigelsen defineres som dén ansættelse, hvor den enkelte person i en given måned opnår den højest registrerede månedsløn, idet begrebet *månedsløn* omfatter regulær lønudbetaling, betaling for indhandling, overskud af egen virksomhed m.fl. For nærmere af beskrivelse af behandling af indhandling og overskud af egen virksomhed se afsnit 4.2.1 og 4.2.2. Den fastboende befolkning i Grønland defineres som alle

borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som primo måneden er fyldt 15 år. Hvor intet andet angives, er der tale om gennemsnitlig månedlig hovedbeskæftigelse.

I 2022 var 28.992 personer gennemsnitligt i beskæftigelse pr. måned, definition af beskæftigelse se afsnit 4.1. Det er en stigning på 56 personer ift. året før, hvilket svarer til en stigning på 0,2 pct. Stigningen var forventet, idet Grønlands Statistiks månedlige opgørelser over registrerede arbejdssøgende har indikeret et fald i månedlige gennemsnit fra 2021 til 2022.

Offentlig forvaltning og service er landets største arbejdsgivende erhverv. Således var 12.873 personer gennemsnitligt beskæftiget indenfor offentlig forvaltning og service pr. måned i 2022. Det svarer til 44 pct. af den samlede beskæftigelse, jf. figur 1. *Fiskeri samt fiskerirelateret industri og handel* beskæftiger månedligt 4.343 personer svarende til 15 pct. af den samlede beskæftigelse. Indenfor *handel, bygge- og anlægsvirksomhed samt transport og godshåndtering* beskæftiges henholdsvis 11 pct., 8 pct. og 7 pct.

Figur 1. Beskæftigelsen i 2022 fordelt på erhverv

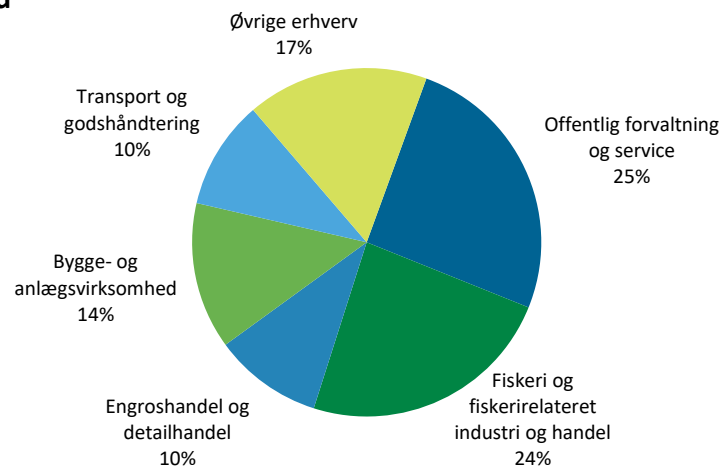

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB01>

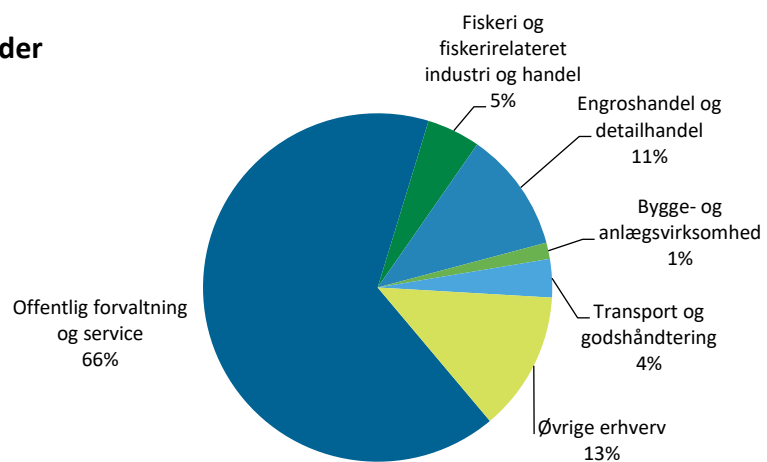
Som det fremgår af figur 2, er det særligt kvinderne, der finder beskæftigelse indenfor det offentlige. Således er godt og vel seks ud af ti kvinder beskæftiget indenfor offentlig forvaltning og service. Handelsvirksomheder er ligeledes blandt de typiske arbejdspladser hos kvinderne. Blandt mændene er de to største brancher fiskeri og fiskeri relateret industri og handel samt offentlig forvaltning og service. Tilsammen beskæftiger disse to erhverv omtrent halvdelen af alle beskæftigede mænd. Virksomheder indenfor byggeri og anlæg, handel samt transport er ligeledes blandt mændenes typiske arbejdspladser.

Figur 2. Erhvervsbeskæftigelsen i 2022 blandt mænd og kvinder

Mænd

Kvinder

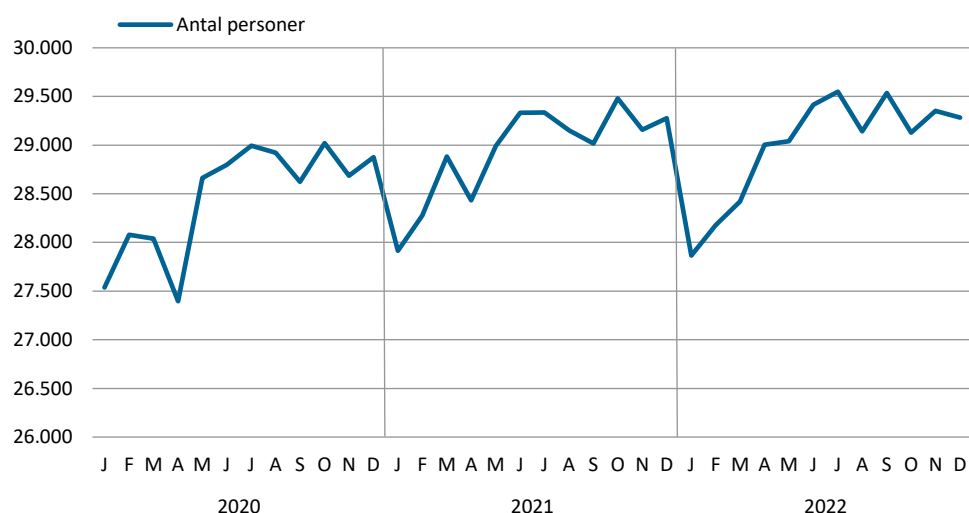

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB01>

Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel beskæftigede gennemsnitligt 4.343 personer pr. måned i 2022. Heraf havde 1.660 personer en hovedbeskæftigelse som *indhandler*.

Den månedlige beskæftigelse følger en forholdsvis fast rytme med betydelige sæsonudsving hen over året, jf. figur 3. Beskæftigelsen er lavest i januar og er højest midt på året. I enkelte andre måneder er der en mindre stigning eller et mindre fald, som det ikke har været muligt at korrigere for.

Figur 3. Månedsvise beskæftigelse, 2020-2022

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB09>

Når beskæftigelsen fordeles på hovederhverv, er der en relativ stor variation kommunerne imellem, jf. oversigt 1. Offentlig forvaltning og service er det største arbejdsgivende erhverv i alle kommuner. Men fiskeri og fiskerirelateret industri og handel spiller eksempelvis en langt større rolle i Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik og Qeqqata Kommunia end i landets øvrige kommuner. Således er henholdsvis 30,6 pct. i Avannaata Kommunia, 19,9 pct. i Kommune Qeqertalik og 17,0 pct. i Qeqqata Kommunia beskæftiget indenfor fiskeri og fiskerirelateret industri og handel, mens erhvervet blot står for 7,9 pct. af beskæftigelsen i Kommuneqarfik Sermersooq.

Oversigt 1. Beskæftigelse i erhvervene fordelt på kommunerne, 2022

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Alle brancher	2.955	12.561	4.710	3.064	5.659
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel ...	93	2	1	2	1
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	222	977	801	609	1.734
Råstofindvinding	15	72	12	2	4
Fremstillingsvirksomhed	5	140	56	16	11
Energi- og vandforsyning	48	161	51	60	98
Bygge- og anlægsvirksomhed	265	1.049	368	235	391
Engroshandel og detailhandel	339	1.340	535	311	550
Transport og godshåndtering	199	1.139	359	138	206
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed .	96	389	126	50	168
Information og kommunikation	36	423	35	41	28
Pengeinstitut og finansvirksomhed	12	153	18	4	13
Fast ejendom	21	143	95	12	27
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser .	15	232	28	4	19
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester ...	24	235	61	7	36
Offentlig forvaltning og service	1.481	5.579	2.043	1.518	2.252
Øvrige serviceerhverv	24	215	45	16	18
Uoplyst	60	312	76	41	105

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB03>

I oversigt 2 ses udviklingen i den gennemsnitlige hovedbeskæftigelse pr. måned i de enkelte distrikter i perioden 2017-2022.

Den største beskæftigelse findes – ikke uventet – i distriktet Nuuk, hvor 10.772 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse i 2022.

Samlet set steg beskæftigelsen med 0,2 pct. fra 28.936 personer i 2021 til 28.992 personer i 2022. Størst relativ fremgang var der i distrikterne Kangaatsiaq og Ilulissat, hvor beskæftigelsen steg med henholdsvis 1,9 pct. og 2,1 pct. Størst absolut fremgang var der i Nuuk distriktet, hvor 171 personer yderligere var i beskæftigelse i 2022 sammenlignet med året før. Det svarede til en stigning på 1,6 pct.

I modsætning hertil stod en række distrikter overfor en nedgang i beskæftigelsen i 2022. Størst nedgang var der i distrikterne Paamiut, Narsaq, Sisimiut hvor beskæftigelsen faldt med henholdsvis 6,8 pct., 2,2 pct. og 1,9 pct. Distrikterne Qaqortoq, Maniitsoq, Aasiaat, Qeqertarsuaq og Upernavik stod ligeledes overfor en nedgang i beskæftigelsen med fald på op til 1,5 pct., jf. oversigt 2.

Oversigt 2. Beskæftigelse i distrikterne

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hele landet	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Nanortalik	746	710	702	704	681	671
Qaqortoq	1.533	1.525	1.536	1.519	1.541	1.530
Narsaq	750	757	747	771	771	754
Paamiut	661	654	647	615	599	558
Nuuk	9.691	9.899	10.069	10.240	10.601	10.772
Maniitsoq	1.629	1.669	1.662	1.595	1.589	1.565
Sisimiut	3.168	3.162	3.176	3.175	3.206	3.145
Kangaatsiaq	562	548	526	532	526	536
Aasiaat	1.441	1.522	1.478	1.505	1.509	1.499
Qasigiannuguit	582	611	630	607	596	596
Ilulissat	2.491	2.472	2.598	2.582	2.659	2.714
Qeqertarsuaq	430	439	440	431	437	433
Uummannaq	1.231	1.225	1.245	1.248	1.212	1.228
Upernavik	1.294	1.319	1.389	1.370	1.409	1.381
Qaanaaq	333	343	354	347	333	336
Tasiilaq	1.077	1.132	1.091	1.023	1.059	1.068
Ittoqqortoormiit	161	154	147	154	161	162

Anm.: Totalen for hele landet indeholder også lokaliteter udenfor kommunal inddeling.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB03>

Beskæftigelsesgraden er et udtryk for andelen af beskæftigede personer i forhold til den samlede fastboende befolkning. Den fastboende befolkning omfatter personer bosiddende i landet både primo og ultimo det pågældende år, og som primo måneden er fyldt 15 år.

Som det fremgår af oversigt 3, steg beskæftigelsesgraden blandt de fastboende fra 65,3 pct. i 2017 til 66,7 pct. i 2022.

Den højeste beskæftigelsesgrad findes blandt de 45-49 årige, hvor 69,9 pct. af den fastboende befolkning var i beskæftigelse i 2022. Størst absolut beskæftigelse samme år findes imidlertid blandt de 30-34 årige, hvor 3.698 personer gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned.

Oversigt 3. Beskæftigelse, beskæftigelsesgrad samt fastboende befolkning fordelt på alder 2017 og 2022

	Samlet befolkning ¹		Beskæftigelse i gennemsnit pr. måned		Beskæftigelsesgrad i gennemsnit pr. måned	
	Personer				Pct.	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022
Alle	42.673	43.333	27.856	28.992	65,3	66,9
15-19 år	4.143	3.941	1.050	1.088	25,3	27,6
20-24 år	4.864	4.337	2.577	2.326	53,0	53,6
25-29 år	5.098	5.076	3.145	3.190	61,7	62,9
30-34 år	4.622	5.404	3.038	3.698	65,7	68,4
35-39 år	4.050	4.625	2.720	3.147	67,2	68,1
40-44 år	3.422	3.980	2.381	2.745	69,6	69,0
45-49 år	4.521	3.346	3.074	2.339	68,0	69,9
50-54 år	5.862	4.315	3.942	2.891	67,3	67,0
55-59 år	4.935	5.434	3.172	3.602	64,3	66,3
60 år-pensionalderen	3.860	5.486	2.153	3.270	55,8	59,6
Over pensionalderen	4.169	4.314	604	695	14,5	16,1

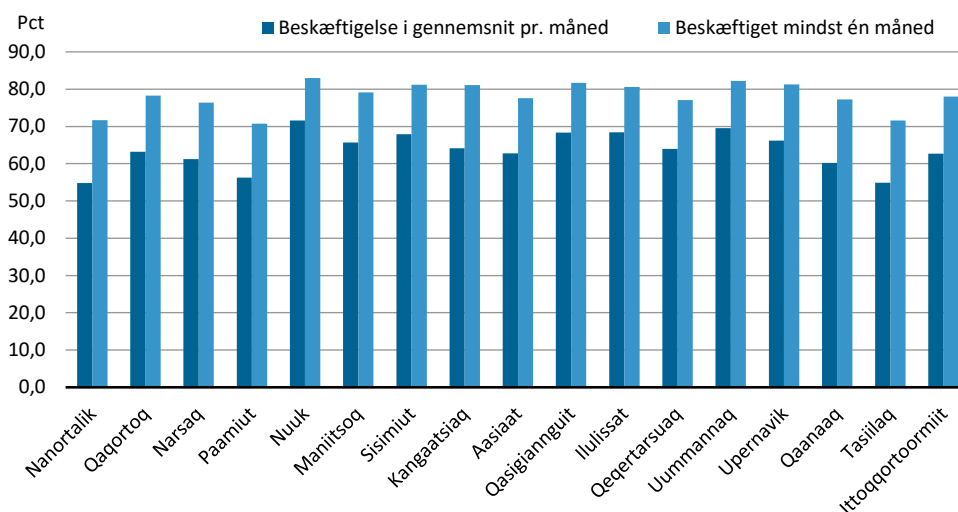
Anm.: Det understreges, at ledighedsprocenten ikke kan udledes af tabellen.

Noter: 1) Den fastboende befolkning defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som ultimo året er fyldt 15 år.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB05>

I figur 4 vises, hvor stor en andel af den fastboende befolkning, der var i beskæftigelse i mindst én måned i 2022, samt hvor stor en andel, der gennemsnitligt var i beskæftigelse pr. måned i 2022.

Figur 4. Beskæftigelsesgrad i distrikterne, 2022

Anm.: Den fastboende befolkning defineres som alle borgere bosiddende i landet primo og ultimo året, og som primo måneden er fyldt 15 år.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB05>

Som det fremgår af figur 4 er der visse geografiske forskelle. Således var mere end 80 pct. af den fastboende befolkning i Nuuk, Sisimiut, Kangaatsiaq, Qasigiannuguit, Ilulissat, Uummannaq og Upernavik distrikterne i beskæftigelse i mindst én måned i 2022.

For Nanortalik, Paamiut og Tasiilaq udgjorde beskæftigelsesgraden for mindst én måneds beskæftigelse i 2022 under 72 pct.

Nuuk distriktet havde ligeledes den højeste beskæftigelsesgrad pr. måned. Således var gennemsnitlig 72 pct. af befolkningen i Nuuk distriktet i beskæftigelse, mens beskæftigelsesgraden for Nanortalik og Tasiilaq distrikter var på 55 pct.

Oversigt 4. Beskæftigelse fordelt på nationalitet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alle	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Danmark (født i Grønland)	24.506	24.896	25.199	25.010	25.453	25.424
Danmark (født uden for Grønland)	2.919	2.839	2.748	2.835	2.827	2.741
Europa	179	170	162	161	179	199
Uden for Europa	252	299	383	464	476	628

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB7>

I oversigt 4 og oversigt 5 gives et indblik i beskæftigelsen blandt fastboende fordelt på nationalitet. Af diskretionsmæssige hensyn er nationaliteterne grupperet. Danske statsborgere er opdelt efter fødested, henholdsvis i Grønland samt udenfor Grønland. Resten er opdelt i Europa og uden for Europa.

Oversigt 5. Beskæftigelse efter nationalitet og erhverv, 2022

	Alle	Danmark (født i Grønland)	Danmark (født uden for Grønland)	Europa	Uden for Europa
Alle brancher	28.992	25.424	2.741	199	628
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel	98	96	2	0	0
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	4.343	3.991	177	14	162
Råstofindvinding	106	79	23	4	0
Fremstillingsvirksomhed	228	203	23	1	1
Energi- og vandforsyning	417	358	56	2	1
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.308	1.846	347	65	49
Engroshandel og detailhandel	3.075	2.721	228	7	119
Transport og godshåndtering	2.043	1.809	208	17	10
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	829	558	97	5	170
Information og kommunikation	563	458	97	4	4
Pengeinstitut og finansvirksomhed	201	146	54	0	1
Fast ejendom	298	262	30	2	4
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	298	201	92	4	1
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	401	262	77	6	56
Offentlig forvaltning og service	12.873	11.733	1.062	52	25
Øvrige serviceerhverv	318	268	35	2	14
Uoplyst	594	432	136	15	12

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB07>

I oversigt 6 vises den gennemsnitlige månedlige beskæftigelse fra hovedbeskæftigelse fordelt efter den beskæftigedes højst fuldførte uddannelse.

Oversigt 6. Beskæftigelse efter højest fuldført uddannelse

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alle	27.856	28.204	28.492	28.469	28.936	28.992
Folkeskole	14.539	14.576	14.572	14.242	14.201	14.361
Gymnasieuddannelse	1.405	1.433	1.516	1.524	1.571	1.554
Erhvervsuddannelse: Samlet	6.614	6.763	6.848	6.911	7.165	7.077
- Erhvervsuddannelse: Kunst og humaniora	179	173	182	184	193	189
- Erhvervsuddannelse: Erhverv, administration og jura	865	905	924	933	969	943
- Erhvervsuddannelse: Ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion	2.333	2.354	2.372	2.382	2.454	2.398
- Erhvervsuddannelse: Landbrug, skovbrug, fiskeri og veterinær	262	267	265	263	262	267
- Erhvervsuddannelse: Sundhed og velfærd	1.603	1.632	1.650	1.656	1.697	1.694
- Erhvervsuddannelse: Servicesektor	1.279	1.331	1.356	1.393	1.484	1.478
- Erhvervsuddannelse: Øvrige	94	100	99	100	105	107
Suppleringskursus	1.117	1.137	1.147	1.167	1.220	1.248
Videregående uddannelse	4.181	4.295	4.408	4.625	4.780	4.751

Anm.: Eksempler på konkrete uddannelser indenfor de enkelte uddannelsesgrupper findes på Grønlands Statistiks hjemmeside: www.stat.gl

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB08>

Som det fremgår af oversigt 6, har mere end halvdelen af alle beskæftigede ikke fuldført anden uddannelse end folkeskolen.

Kildemateriale

3. Kildemateriale

Beskæftigelsesstatistikken udarbejdes på baggrund af en række kilder, der bearbejdes og sammenstykes til et samlet og fuldt dækkende register over beskæftigelsen på det grønlandske arbejdsmarked. I dette kapitel gives en introduktion til de enkelte kilder bag statistikken.

Månedsspecifikationer

Beskæftigelsesstatistikens kildemateriale er de såkaldte månedsspecifikationer, der stammer fra arbejdsgivernes månedlige indberetninger til Skattestyrelsen. I månedsspecifikationerne fordeles løn og skat fra virksomhederne på de enkelte ansatte.

Personorienteret indkomstregister

Ovenstående kilder dækker imidlertid ikke alle personer i beskæftigelse. Således mangler bl.a. de selvstændigt erhvervsdrivende. Den manglende beskæftigelse, som ikke indgår i månedsspecifikationerne, imputeres fra oplysninger om A-indkomst, indhandling og resultat af egen virksomhed fra Grønlands Statistiks personorienterede indkomstregister, der dannes til indkomststatistikken på baggrund af Skattestyrelsens ligningsmateriale baseret på de årlige selvangivelser.

Kommunale udbetalinger af indkomsterstattende ydelser

Med baggrund i det fællesoffentlige lønsystem, findes de kommunale udbetalinger af indkomst-erstattende ydelser. Disse ydelser er alderspension, førtidspension, tjenestemandspension og arbejdsmarkedsydelse. Disse ydelser fratrækkes i månedsspecifikationerne.

Det Centrale Virksomhedsregister

Ved hjælp af Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) er det muligt at knytte brancheoplysninger på de enkelte virksomheder, og dermed fordele beskæftigelsen på erhvervskategorier. I CVR er hver registreret virksomhed tildelt en branche ud fra virksomhedens primære aktivitet. De enkelte brancheoplysninger tildeles i henhold til Dansk Branchenomenklatur (DB07).

Brancheinddelingen modificeres en anelse i beskæftigelsesstatistikken. Således flugter beskæftigelsesstatistikens hovederhverv ikke fuldstændig med brancheinddelingen i CVR. Motivationen bag denne modifikation er, at flere større virksomheder – særligt med tilknytning til fiskeri, som direkte eller indirekte har aktivitet indenfor fiskeriet – er registreret under andre brancher i CVR. Dette forhold ville – uden modifikation – betyde, at beskæftigelsen i enkelte brancher – særligt indenfor fiskeriet – blev undervurderet, mens beskæftigelsen i andre brancher – primært indenfor handel og industri – omvendt blev overvurderet.

Branchemodifikationen er fortaget således, at enkelte virksomheder omplaceres efter deres brancherelation. Det betyder, at hovederhvervet *Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel* foruden fiskere også inkluderer virksomheder med aktivitet indenfor forarbejdning og handel med fisk og fiskeprodukter. Tilsvarende omfatter hovederhvervet *Landbrug, skovbrug og relateret industri* ligeledes virksomheder med aktivitet indenfor slagtning af landbrugsdyr. Endelig består hovederhvervet *Råstofindvinding* foruden virksomheder med aktivitet indenfor minedrift, også af virksomheder med direkte råstofrelateret aktivitet som eksempelvis geologiske undersøgelser.

Helt konkret udføres branchemodifikationen efter følgende plan, hvor virksomhederne flyttes på baggrund af deres branchekode (DB07) eller på baggrund af deres CVR-nummer.

Branchemodifikation, tildeling af nyt hovederhverv

DB07 branchekode	CVR-nummer Virksomhed	Rykker fra hovederhverv	Rykker til hovederhverv
10.11.90	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
10.20.10	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
10.20.20	-	Fremstillingsvirksomhed	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
46.38.10	-	Engroshandel og detailhandel	Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel
71.12.40	-	Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	Råstofindvinding
-	18534975 Neqi	Fremstillingsvirksomhed	Landbrug, skovbrug og relateret industri
-	25025490 Isortoq Rensdyrstation	Fremstillingsvirksomhed	Landbrug, skovbrug og relateret industri

Befolkningsregister

Den fastboende befolkning, der er statistikkenes analysegrundlag, afgrænses ved hjælp af Grønlands Statistiks befolkningsregister. Registret anvendes

endvidere til at knytte demografiske oplysninger – såsom bopæl, alder og køn – på beskæftigelsen. Alle demografiske oplysninger opgøres ultimo året. Alder udregnes ultimo forrige måned, så pensionsalderen udregnes korrekt.

Uddannelsesregister

Statistikens uddannelsesoplysninger stammer fra Grønlands Statistiks register over højst fuldførte uddannelser (HFU), der opgøres ultimo året. Inddelingen i uddannelsesgrupper foretages med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der aggregeres til fem uddannelsesniveauer med *Folkeskole* som det laveste niveau og *Videregående uddannelse* som det højeste. Der foretages endvidere en underopdeling af gruppen *Erhvervsuddannelser* på syv undervisningssektorer. For yderligere information omkring uddannelse og undervisningssektorer henvises til metodebeskrivelsen i seneste publikation af befolkningens uddannelsesprofil.

Barsel

Dem som får barseldagpenge udtrækkes af det fællesoffentlige lønsystem. I de 3 måneder før barsel, findes den beskæftigelse i månedsspecifikationer hvor indkomsten er størst. Denne beskæftigelse er branchen i barselsperioden.

Metode og begreber

4. Metode og begreber

Den grønlandske beskæftigelsesstatistik udarbejdes så vidt muligt i henhold til retningslinjerne beskrevet af The International Labour Organisation (ILO), der er den internationale arbejdsorganisation under FN. I dette kapitel gives en introduktion til ILOs retningslinjer. Derefter gives en metodebeskrivelse bag beskæftigelsesstatistikken, og der afrundes med en gennemgang af potentielle fejlkilder.

4.1 Definition af beskæftigelse

ILO definerer i korte træk beskæftigelse som en person, der i en given referenceperiode har udført arbejde i mindst én time. Referenceperiodens længde er ikke klart defineret, men ILO anbefaler en relativ kort periode på én dag eller én uge. Endvidere anbefaler ILO at definere en minimumsalder for arbejdsstyrken ud fra forholdene i det enkelte land. Der anbefales imidlertid ikke en øvre aldersgrænse.

Det grønlandske kildemateriale muliggør en referenceperiode på én måned, hvilket er betydeligt længere end ILO's anbefaling. Kildematerialet giver imidlertid ingen information om arbejdstid i den pågældende måned, men udelukkende om udbetalt løn i den pågældende måned.

For at begrænse effekten af den relativt lange referenceperiode, hæves det grønlandske beskæftigelseskriterie til mindst 20 timers arbejde på én måned. Arbejdstiden estimeres som forholdet mellem udbetalt løn og SIKs mindsteløn (timeløn) for ikke-faglærte arbejdere over 18 år.

Med en typisk arbejdsdag på otte timer samt en måned bestående af 20 arbejdsdage, svarer det grønlandske beskæftigelseskriterie således til ILO-

kriteriet med 1 timers arbejde på én dag. Det grønlandske beskæftigelseskriterie er således lettere opnåeligt, da referenceperioden er en måned, men vurderes at være det bedst mulige kriterie ift. kildematerialet.

Oversigt 7. Antal hovedbeskæftigede efter branche og grænse for at være beskæftiget i 2022

	10	20	30	40	50	60	70	80
Alle brancher	29.565	28.992	28.381	27.817	27.238	26.642	26.077	25.496
Landbrug, skovbrug og landbrugsrelateret industri og handel	100	98	96	91	87	85	83	80
Fiskeri og fiskerirelateret industri og handel	4.427	4.343	4.207	4.093	3.979	3.871	3.770	3.667
Råstofindvinding	106	106	106	105	105	105	103	103
Fremstillingsvirksomhed	235	228	222	215	209	203	198	191
Energi- og vandforsyning	420	417	413	409	407	404	400	397
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.331	2.308	2.281	2.253	2.220	2.186	2.146	2.102
Engroshandel og detailhandel	3.168	3.075	2.971	2.870	2.779	2.676	2.577	2.476
Transport og godshåndtering	2.064	2.043	2.023	2.004	1.982	1.958	1.934	1.908
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	868	829	791	758	726	691	663	637
Information og kommunikation	569	563	560	556	553	551	549	548
Pengeinstitut og finansvirksomhed	202	201	201	201	201	201	200	200
Fast ejendom	302	298	294	290	288	286	284	281
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	302	298	294	291	288	284	282	279
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	412	401	392	384	374	361	350	340
Offentlig forvaltning og service	13.134	12.873	12.642	12.427	12.202	11.970	11.746	11.513
Øvrige serviceerhverv	329	318	306	298	289	279	271	263
Uoplyst	595	594	583	573	550	533	520	512

Anm.: Grænsen er antal timer på mindstelønnen.

Kilde: Grønlands Statistikbank: <https://bank.stat.gl/ARDBFB10>

Grænsens betydning for at være i beskæftigelse og for antal beskæftiget kan ses i oversigt 7. Ved en lav grænse vil der være flere i at beskæftige og ved en højere grænse færre i beskæftigelse.

På denne baggrund har Grønlands Statistik valgt at definere, at en person er i beskæftigelse i en given måned, såfremt:

- Personen har udført lønnet arbejde eller optjent anden erhvervsrelateret indkomst f.eks. ved indhandling eller i form af overskud af egen virksomhed i den pågældende måned.
- Indtægter fra dette arbejde som minimum svarer til det beløb, som 20 timers arbejde ville indbringe med en timesats svarende til mindstelønnen for ikke-faglærte arbejdere ifølge den på tidspunktet gældende overenskomst mellem SIK og Naalakkersuisut.
- Personen er fyldt 15 år ultimo måneden.

4.2 Datavalidering

Kildematerialet, der ligger til grund for beskæftigelsesstatistikken, er skabt med et administrativt formål, hvilket i nogen grad begrænser materialets statistiske anvendelighed. Betydningen af, hvorvidt en lønudbetaling registreres for juni eller december, er formentlig væsentlig mindre i en skattemæssig sammenhæng, end den er i en statistisk kontekst. Som følge heraf er det af afgørende betydning for opgørelsernes kvalitet, at der foretages datavalidering.

Af månedsspecifikationerne er det ikke muligt at afgøre, hvorvidt en kommunalt registreret lønudbetaling vedrører en arbejdsrelateret lønudbetaling, eller om der er tale om en ikke-beskæftigelsesrelateret udbetaling f.eks. i form af en social ydelse. For at kunne anvende månedsspecifikationerne til estimering af beskæftigelsen er det derfor nødvendigt at rense materialet for udbetaling af sociale ydelser m.fl. Dette sker ved hjælp af fællesoffentlige lønsystem. Med udgangspunkt i dette register opgøres den månedlige udbetaling af indkomsterstøttede ydelser fordelt på de enkelte modtagere. Udbetalingerne frasorteres efterfølgende i de til kommunerne knyttede månedsspecifikationer.

Samme problematik gør sig gældende i andre brancher, der også udbetaler ikke-beskæftigelsesrelateret A-indkomst. Idet det antages, at beskæftigelsen er minimal i forhold til antallet af ikke-beskæftigede personer, der modtager ydelser fra disse brancher, er beskæftigede i danske pensionskasser samt syge- og livsforsikringsvirksomheder imidlertid helt udeladt af statistikken. For grønlandske pensionskasser og banker der udbetaler pension er der indhentet data så pension udbetalinger kunne fjernes.

Ekstraordinære udbetalinger vedrørende feriepenge og særlige bonusordninger i december forsøges identificeres og fraregnes i beløbet.

4.2.1 Beskæftigelse registreret ved indhandling

Dem som indhandler deles i to sæt.

Det 1. sæt er dem som indhandler mindre end deres A-indkomst på et helt år. Sættet indeholder også alle pensionister selv om disse indhandler mere end de har i A-indkomst. Disse er kun beskæftiget i de måneder hvor de indhandler. Det 2. sæt er dem som indhandler mere end deres A-indkomst på et helt år. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Dem i sæt 2 vil have indhandling som hovedbeskæftigelsen hele året, selv om der kan være måneder hvor deres A-indkomst er større.

4.2.2 Imputering af ikke-registreret beskæftigelse

Kildematerialet i form af månedsspecifikationer er ikke komplet i forhold til den samlede beskæftigelse på det grønlandske arbejdsmarked. Således identificeres og imputeres yderlig beskæftigelse ved hjælp af Grønlands Statistiks indkomstregister. Den imputerede beskæftigelse berører ca. 1.000 personer årligt.

Der er 3 typer af dem som imputeres.

Type 1: Dem som ikke har indhandling i månedsspecifikationer men har indhandling i indkomstregistret. Der medtages dem som i gennemsnit har mindst 20 timer på mindstelønnen pr måned. For pensionister er det det dobbelte. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Dem som har mere i indhandling end i A-indkomst vil have indhandling som hovedbeskæftigelsen hele året. Branchen er fiskeri. Der er ca. 60 om året.

Type 2: Dem som har mere i indhandling i indkomstregistret end i indhandling i månedsspecifikationerne for hele året. Det er dem som indhandler på brættet eller hos private. Indhandlingen i månedsspecifikationerne medtages ikke, men indhandlingen i indkomstregistret fordeles ud på samme måde som type 1. Branchen er fiskeri. Der er ca. 10 om året.

Type 3: Er enkeltmandsvirksomheder. Dem som ikke har indhandling i indkomstregistret men virksomhedsresultat er større end 0. Der medtages dem som i gennemsnit har indtægter svarende til mindst 20 timer på mindstelønnen pr måned. For pensionister er det det dobbelte. Disse fordeles ligeligt ud på alle 12 måneder i året. Hvis en person får arbejdsmarkedsydelse i en måned, er personen ikke i beskæftigelse denne måned. Branchen er uoplyst. Der er ca. 1.000 om året.

4.3 Det endelige beskæftigelsesregister

Det endelige beskæftigelsesregister omfatter udelukkende beskæftigelse blandt den fastboende befolkning. Den fastboende befolkning defineres ved hjælp af Grønlands Statistiks befolkningsregister, og omfatter alle personer bosiddende i landet såvel primo som ultimo det pågældende år, og som primo måneden var fyldt 15 år.

Som det fremgår af oversigt 8, indgik ca. 4 pct. af ultimo-populationen i 2022 ikke i den fastboende befolkning.

Oversigt 8. Den fastboende befolkning

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Befolkning ultimo	55.877	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609
Fastboende befolkning	53.328	53.371	53.493	53.888	54.124	54.049
Fastboende befolkning, mindst 15 år ultimo måned	42.673	42.671	42.792	43.152	43.371	43.333

Beskæftigelsesregistret indeholder – udover oplysninger om registreret løn, samt branche – også oplysning om, hvorvidt den pågældende ansættelse er klassificeret som hovedbeskæftigelse eller bibeskæftigelse.

Hovedbeskæftigelse defineres som den ansættelse, hvor personen i en måned har højest registreret løn. Personens øvrige ansættelser i den givne måned defineres som bibeskæftigelse. Endvidere er der knyttet demografiske og geografiske oplysninger på registret.

4.4 Statistikbanken

Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl, indeholder detaljerede tabeller vedr. beskæftigelsen. Her er det muligt at skræddersy egne opgørelser over beskæftigelsen. Alle tabeller og figurer i kapitel 2 er dannet på baggrund af udtræk fra disse matricer. Kildehenvisning er angivet under hver tabel og figur. Data før 2016 findes i arkivet under beskæftigelsen.

4.5 Fejkilder

Registrene, som udgør det datamæssige grundlag for beskæftigelsesstatistikken, er dannet ud fra store mængder administrative data. Af den

grund foreligger der naturligvis en række potentielle fejlkilder. De væsentligste af disse fejlkilder præsenteres herunder.

Beskæftigelsesstatistikken bygger på data om arbejdsgivernes månedlige indberetning af løn m.m. Selve beskæftigelsesstatistikken hænger derfor uløseligt sammen med kvaliteten i de månedlige indberetninger. Praksis for periodisering af lønningerne i den enkelte virksomhed er således af afgørende betydning for det endelige beskæftigelsesregister, og udgør af samme grund i betydelig usikkerhedsfaktor for kvaliteten af det endelige register.

Som beskrevet i afsnit 4.2 om datavalidering er der stor bevågenhed omkring denne problematik i tilblivelsen af det endelige register. Ekstraordinære udbetalinger vedrørende feriepenge og særlige bonusordninger i december forsøges identificeres og fraregnes i beløbet. Ekstraordinære udbetalinger kan også forekomme i andre måneder.

På grund af størrelsen og kompleksiteten af datamaterialet må det alt andet lige forventes, at en vis del af disse ekstra ordinære udbetalinger ikke lader sig identificere og følgelig må anses som en fejlkilde. Denne type fejlkilder har utvivlsomt størst indvirkning på opgørelserne af månedsløn, mens det skønnes, at problematikken ikke har den store betydning for kvaliteten af selve beskæftigelsesopgørelsen.

Der er en vis usikkerhed forbundet med den imputerede beskæftigelse. Idet selvangivelserne – og derved indkomstregistret – er årsopgjort, er det ikke muligt ud fra disse data at periodisere den imputerede beskæftigelse. En person kan på få måneder optjene en relativ høj årsløn, der indikerer, at vedkommende har været i beskæftigelse alle 12 måneder i det pågældende år. Omvendt kan en person også være løst beskæftiget i alle 12 måneder. Men hvis indkomsten herfra er tilstrækkelig beskeden, fanges den imidlertid ikke i imputeringen.

Beskæftigelsesstatistikken brancheopdeles på baggrund af arbejdsgiverens registrerede branche i henhold til Det Centrale Virksomhedsregister (CVR). Nøjagtigheden i den branchefordelte beskæftigelse afhænger således af, hvor præcist de enkelte virksomheder er branchelacreret i CVR. Som udgangspunkt anses CVR for retvisende. Metoden har dog visse begrænsninger, særligt i de tilfælde, hvor en virksomhed har flere forskelligartede aktiviteter, der reelt set burde fordeles på forskellige brancher. Denne fejlkilde er imidlertid forsøgt begrænset ved at gå fra den stringente brancheinddeling i CVR til den modificerede brancheopgørelse, hvor der tildeles et nyt hovederhverv på baggrund af virksomhedens primære aktivitet, jf. kildebeskrivelsen i kapitel 3.

De største offentlige arbejdsgivere; selvstyret og kommunerne dækker over en lang række forskellige arbejdsfelter såsom undervisning, sundhedsvæsen og administration. Som lønudbetalende arbejdsgivere optræder det offentlige dog kun som én arbejdsgiver, hvorfor beskæftigelsen indenfor hver enkelt af disse enheder ikke – med det anvendte datagrundlag – kan branchefordeles efter aktivitet. Al beskæftigelse fra disse arbejdsgivere er derfor klassificeret

som *Offentlig forvaltning og service*. For udspecificering af beskæftigelsen i den offentlige sektor henvises til Grønlands Statistiks seneste udgivelse af statistikken over *Offentlige ansatte*. Statistikken over offentligt ansatte dannes imidlertid direkte ud fra det offentlige lønsystem, og er således ikke umiddelbart sammenlignelig med beskæftigelsesstatistikken.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Gorm N. Pedersen

E-mail: gnpe@stat.gl

Arbejdsmarked

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

